

Prima instanță: Judecătoria Soroca
Judecătorul: Gheorghe Mîtu
Instanța de Apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: Iulia Grosu
Aliona Corcenco
Dumitru Corolevski

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

10 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Valeriu Doagă
Nicolae Clima
Ion Vîlcov
Iurie Diaconu
Vera Macinskaia

examinînd recursul declarat de Compania Fiduciară „Europa-Trust” S.A.,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Compania
Fiduciară „Europa-Trust” S.A. împotriva S.A. „Cariera de granit și pietriș din
Soroca”, privind încasarea dividendelor,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2012, prin care apelul
declarat de Compania Fiduciară „Europa-Trust” S.A., a fost respins, fiind menținută
hotărîrea Judecătoriei Soroca din 02 mai 2012,

A C O N S T A T A T:

La 14 aprilie 2011, Compania Fiduciară „Europa-Trust” S.A., a înaintat în
instanța de judecată o acțiune împotriva S.A. „Cariera de granit și pietriș din Soroca”,
privind încasarea dividendelor.

În motivarea acțiunii reclamanta C.F. „Europa-Trust” S.A. a invocat că, deține
calitatea de acționar la S.A. „Cariera de granit și pietriș din Soroca” dispunînd de

30570 acțiuni din capitalul social al pîrîtului, faptul se confirmă prin extrasul nr. 2155 eliberat la 07 decembrie 2010 de R.I. „Real-Registr” S.A.

Prin Hotărîrea Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr.30/8 din 25 med 2006 activitatea reclamantului este suspendată pînă la momentul actual. Prin insistarea CNPF care a și suspendat activitatea reclamantului și supraveghează procesul suspendării activității reclamantului, ultimul prin scrisoarea nr. 234 din 20 decembrie 2010 a solicitat în scopul apărării drepturilor și intereselor clienților săi, transferarea dividendelor calculate acestuia pentru perioada (suspendării activității) anilor 2005- 2010 la contul bancar 2251701498189 deschis în Banca de Economii, fil. nr . 1 Chișinău, cod bancar BECOMD2X609, titularul căruia este reclamantul pe parcursul anilor 2005-2010 și la momentul actual.

Analizînd poziția pîrîtului care pînă la momentul actual nu a transferat toate dividendele acumulate pentru anii 2005-2010, reclamantul ajunge la concluzia că această poziție este absolut neîntemeiată și contrară legii, deoarece nu i se poate imputa reclamantului, care să afla în proces de suspendare a activității, netransferul de către pîrît a dividendelor anunțate pentru anii 2005-2010 la contul bancar al reclamantului anunțat pîrîtului încă în anul 2005 care de fapt a rămas același.

Astfel, reclamantul urma să obțină pe lîngă dividendele care urmau a fi achitate, un venit suplimentar ca rezultat al plasării mijloacelor bănești (dividende) la conturi bancare de depozit.

La 08 iulie 2011, reprezentantul reclamantei Compania Fiduciară „Europa-Trust” S.A., a înaintat o cerere privind concretizarea cerințelor.

Solicită reclamantul, să se încaseze din contul pîrîtului în beneficiul reclamantului 679 571 lei — cu titlu de dividende, 28111,58 lei — cu titlu de venit ratat și cheltuieli de achitare a taxei de stat.

Ulterior, 07 august 2011 reprezentantul reclamantei, a înaintat o cerere privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, prin care a solicitat aplicarea sechestrului pe sumele de bani ale pîrîtului aflate în conturile bancare, pe cele care se află la alte persoane și asupra bunurilor imobile, bunurile mobile (unități de transport, valori mobiliare, părți sociale) ce aparțin pîrîtului, în limita revendicărilor din acțiune, pînă la soluționarea cauzei în fond.

Prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 08 iulie 2011, a fost aplicat sechestrul pe sumele de bani ale pîrîtului – S.A. „Cariera de granit și pietriș din Soroca” aflate la conturile bancare, pe cele care se află la alte persoane, inclusiv pe bunurile imobile, bunurile mobile (unități de transport, valori mobiliare, părți sociale) ce aparțin pîrîtului, în limita revendicărilor din acțiune de 707682,58 lei, pînă la soluționarea cauzei în fond.

Prin încheierea Curții de Apel Economice din 19 iulie 2011, a fost suspendată executarea încheierii Judecătoriei Economice de Circumscripție din 08 iulie 2011.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 29 iulie 2011, au fost respinse ca neîntemeiate cererile de recuzare înaintate de Compania Fiduciară „Europa-Trust” S.A..

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01 septembrie 2011, a fost admis recursul declarat de Compania Fiduciară „Europa-Trust” S.A. împotriva încheierii Curții de Apel Economice din 19 iulie 2011. A fost casată încheierea recurată, pricina fiind remisă la Curtea de apel Economică pentru examinarea cererii de suspendare înaintată de S.A. „Cariera de granit și pietriș din Soroca” în ordine de recurs.

Prin încheierea Curții de Apel Economice din 13 octombrie 2011, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Compania Fiduciară „Europa-Trust” S.A..

Prin decizia Curții de Apel Economice din 15 decembrie 2011, A fost admis parțial recursul declarat de S.A. „Cariera de granit și pietriș din Soroca”. A fost modificată încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 08 iulie 2011, a fost anulat sechestrul aplicat asupra conturilor bancare și ale bunurilor S.A. „Cariera de granit și pietriș din Soroca”, înlocuindu-se aceste sechestre prin aplicarea interdicției față de S.A. „Cariera de granit și pietriș din Soroca” să înstrăineze mijloacele fixe în limita sumei de 707682,58 lei pînă la soluționarea cauzei în fond. Cauza dată a fost transmisă pentru examinare în fond la Judecătoria Soroca.

Prin hotărîrea Judecătoriei Soroca din 08 mai 2012 acțiunea înaintată de Compania Fiduciară „Europa-Trust” S.A. împotriva S.A. „Cariera de granit și pietriș din Soroca”, privind încasarea dividendelor, a fost respinsă ca nefondată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2012, apelul declarat de Compania Fiduciară „Europa-Trust” S.A., a fost respins, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Soroca din 08 mai 2012.

Invocînd ilegalitatea acestei decizii, la 24 ianuarie 2013, Compania Fiduciară „Europa-Trust” S.A., a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a indicat că, atît hotărîrea primei instanțe, cît și decizia instanței de apel, sunt ilegale și neîntemeiate, deoarece au fost adoptate cu aplicarea eronată a normelor de drept material, iar concluziile expuse contravin circumstanțelor cauzei.

Din materialele pricinii rezultă cu certitudine că decizia recurată a fost emisă la 20 decembrie 2012, iar recursul a fost declarat la 24 ianuarie 2013, astfel, prin prisma art. 434 C.P.C., instanța de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu remiterea pricinii la rejudecare în instanța de apel.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, la 14 aprilie 2011, Compania Fiduciară „Europa-Trust” S.A., a înaintat în instanța de judecată o acțiune împotriva S.A. „Cariera de granit și pietriș din Soroca”, prin care a solicitat să se încaseze din contul pîrîtului în beneficiul reclamantului 679 571 lei — cu titlu de dividende, 28111,58 lei — cu titlu de venit ratat și cheltuieli de achitare a taxei de stat.

Totodată, atît din cererea de chemare în judecată inițială cît și din cererile de concretizare a acțiunii sa mai constat, Compania Fiduciară „Europa-Trust” S.A. a încheiat cu mai multe persoane (cetățeni ai Republicii Moldova) contracte de instituire a trastului, prin care cetățenii (titularii bonurilor patrimoniale) au transmis, în trast recurentei – reclamante bonuri patrimoniale, în scopul ca proprietarul fiduciar să exercite dreptul de proprietate asupra bunurilor încredințate exclusiv în interesul beneficiarului.

Instanța de recurs remarcă faptul că , atît în cererea inițială de chemare în judecată, cererea de apel, cît și în cererea de recurs, recurenta – reclamantă Compania Fiduciară „Europa-Trust” S.A. a invocat faptul că, în anul 1996, a participat la licitația nr. 15 de vînzare-cumpărare a acțiunilor contra bonuri patrimoniale, iar la data de 28 martie 1996 de către Comisia republicană de licitație a fost aprobată decizia despre rezultatele finale ale licitației nr. 15. Comisia Republicană de licitație prin avizul său privind rezultatele licitației, a informat participanții la licitație despre rezultatele acesteia, declarînd-o ca valabilă referitor la acțiunile S.A. „Cariera de granit și pietriș din Soroca”. Printre acești participanți a fost și apelantul C.F. „Europa-Trust”, care a procurat contra bonuri patrimoniale 12 288 acțiuni emise de intimatul S.A. „Cariera de granit și pietriș din Soroca”. Astfel, Compania Fiduciară „Europa-Trust” S.A. acționînd în calitate de fiduciar, exercitînd dreptul de proprietate asupra bunurilor (bonuri patrimoniale) transmise de către fondatorii trastului, a cumpărat acțiuni în număr de 12 288 emise de intimat. Acțiunile procurate au fost înregistrate de Către Ministerul Privatizării în numele Companiei Fiduciară „Europa-Trust” S.A..

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, remarcă faptul că, atît prima instanță cît și instanța de apel nu a elucidat aspectul cu privire la cuantumul acțiunilor procurate de Compania Fiduciară „Europa-Trust” S.A. care sunt deținute de ultima cu drept de proprietate și aspectul ce ține de gestionarea acțiunilor trasmise în trast (administrare fiduciară).

În acest sens, Colegiul judiciar consideră că, concluzia primei instanțe, menținută prin decizia instanței de apel, poartă un caracter prematur, deoarece nu au fost constatate toate circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a cauzei, circumstanță care, constituie temei de casare a hotărârilor judecătorești pronunțate și de a restitui pricina spre rejudecare, în instanța de apel.

În această ordine de idei, instanța de recurs menționează că, instanțele judecătorești nu au elucidat toate aspectele vis-a-vis de cele pretinse de reclamanta – recurentă Compania Fiduciară „Europa-Trust” S.A., astfel încălcându-i-se dreptul la un proces echitabil.

În sprijinul concluziei privind remiterea pricinii la rejudecare, instanța de recurs afirmă că, eroarea judiciară, comisă de către instanța de apel, nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În această ordine de idei, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează prevederile art. 241 CPC, care statuiază expres că, pe lângă circumstanțele pricinii constatate de către instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la circumstanțe și legile de care s-a călăuzit, în motivarea hotărârii se indică și argumentele invocate de instanță la respingerea probelor administrate.

Mai mult decât atât, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (5) C.P.C., instanța de apel verifică în limitele cererii de apel, ale referințelor și a obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în prima instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel.

Astfel, întru susținerea unei asemenea concluzii vine și practica CEDO. Or, conform art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanțele judecătorești sunt obligate să-și motiveze deciziile astfel încât să permită exercitarea efectivă a dreptului la casație, să nu lase părțile într-o stare de incertitudine și să nu creeze impresia că nu au fost auzite.

În concluzie, instanța de recurs menționează că, la rejudecare pricinii, instanța de apel urmează să elucideze aspectul ce ține de acțiunile procurate de Compania Fiduciară „Europa-Trust” S.A. și acțiunile administrate de aceasta prin trast.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele care ar face soluționarea corectă a pricinii date, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel, restituind cauza la rejudecare în instanța de apel – Curtea de Apel Bălț.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se admite recursul declarat de Compania Fiduciară „Europa-Trust” S.A..

Se casează integral decizia Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Compania Fiduciară „Europa-Trust” S.A. împotriva S.A. „Cariera de granit și pietriș din Soroca”, privind încasarea dividendelor, cu restituirea pricinii la rejudecare în instanța de apel – Curtea de Apel Bălți.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

/Semnătura/ Valeriu Doagă

Judecătorii

/Semnătura/ Nicolae Clima

/Semnătura/ Ion Vîlcov

/Semnătura/ Iurie Diaconu

/Semnătura/ Vera Macinskaia

Copia corespunde originalului

Judecător:

Vera Macinskaia